

A „KELET” előfizetési díja:
Vidékra postán vagy helyben házhoz hordva
Egész évre 16 frt
Félévre 8 „
Negyedévre 4 „
Egy hóra helyben 1 frt 50 kr
Egyes szám ára 7 kr.

Megjelenik a „Kelet” mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével.

Szerkesztői szállás:
Eltér 4-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

Bosznia.
IV.

Bosznia, Hercegovina és a novi-bazári szandsák legutóljára egy kerek egészet, egyetlen egy kormányzóságot képeztek, az u. n. Bosznia vilajetet, melynek élén a Szerajevóban székelő kormányzó, váli, állott. Ezért irtuk e sorok élére is a Bosznia címet, érte alatta azt a területet, melyet a most mondottak szerint érteni kell. 1875/76-iki félévesi harczok alatt az előbbi, „Bosznia” kormányzóság Bosznia és Hercegovina kormányzóságokra osztott ketté; 1877. januárban azonban újra egyesítették a kettő boszniai vilajetté, elválasztván a novi-bazári kerület, mely aztán a kossovói kormányzóságba kebelezett és pedig Mithád pasa rendelete folytán. De ezen beosztás sem tartott soká. 1878-ban a novi-bazári kerület ismét Boszniához csatolattatott s így lón alkotva a mai Bosznia területe, melyhez tartozik Hercegovina is.

Mielőtt tovább mennénk, idéznünk kell itt a berlini szerződés 25. cikkelyét, mely az okkupációra vonatkozik, annyival inkább, mert a novi-bazári kerületre külön határozmányokat foglal magában. A kérdéses cikk szövege ez:

„Bosznia és Hercegovina tartományok Ausztria-Magyarország által fognak megszállatni és kormányoztatni.

Az osztrák-magyar kormány nem óhajván magára vállalni kormányzását a novi-bazári kerületnek, mely Szerbia és Montenegro között délkeleti irányban Mitroviczán tulig terjed, ott az ottomán kormányzat fog tovább működni. Mindazáltal Ausztria-Magyarország fentartja magának a jogot, hogy az új politikai állapot, valamint közlekedési vonalainak szabadsága és biztosítása érdekében, helyőrséget tarthasson s a katonai és hadi utakat a régi Bosznia-vilajet eme részének egész területén megszállhassa. E végből Ausztria-Magyarország és Törökország kormányai fentartják magoknak, hogy a részletekre nézve egyezkedjenek.”

A szűkebb értelemben vett Bosznia területe 760 □ mérföld; ide számítva még Hercegovinát 220 □ mtfölddel s a novi-bazári szandsákokat 125 □ mtfölddel, a széles értelemben vett Bosznia területe 1105 □ mtföld; Helle szerint („Die Völker des Osmanischen Reiches”) 1134, ismét mások szerint 1144, 1170—1268 □ mtföld.)

Epen ilyen eltérők az adatok Bosznia lakosságára nézve is. Kerek számban 1 millióra lehet tenni. Roskiewicz szerint

*) L. „Bosnien, das Land und seine Bewohner. Von A. Freih. v. Schweiger-Lerchenfeld, Wien, 1878.”

A „KELET” TÁRCZÁJA.

Marie Du Plessis.
(a caméliás hölgy.)

Páris, nov. 4-én.
(Folytatás.)

Elfoglalt fényes helyzetének megfelelőleg Alphonsine Plessis nevét a hangzatosabb Marie Du Plessis-vé változtatta át. (Franciaországban a Du Plessis családból többen mint államférfiak, irók váltak híressékké.)

Az öreg kulcsárnő erre vonatkozólag a következőt beszéli: Marie (Alphonsine Plessis-t innen Marie Du Plessisnek hívjuk, mely nevet egész életében viselte; a Marguerite Gauthier nevet, melyet neki Dumas a regényben ad, nem használta soha), Marie ugyanis komolyan azt hitte, hogy ő a Du Plessis családból származik, egy régész — ki mellelleg mondva nemcsak a régi, de a modern szép dolgokat is szerette — általa meg lett bízva származására nézve kutatásokat lenni, minden fáradozás dacára a galant régész nem tudott többet kihozni, mint hogy Marie szép-szülei a Du Plessis-k egy jószágán laktak Normandiában, Mariennek ez elég volt; késztetett is mindjárt egy családfát, mely arany, zöld, kék, fekete-fehéren kimutatja, hogy ő a régi nemes Du Plessis-ök sarja.

Történetünk a 40-es években játszik; akkor Wiesbaden s Baden-Baden voltak Európában a legdivatosabb nyáritelepek.

Marie Du Plessis részint egészségi szem-

Bosznia lakossága 1.150,000 lelket számít és pedig lakik e számból a szűkebb értelemben vett Boszniában 794,000, Hercegovinában 230,000 és a novi-bazári szandsákban 125,000 ember. Mi a vallásfelekezeteiket illeti, a most nevezett utazó szerint a szűkebb értelemben vett Boszniában és a novi-bazári kerületben (másképen Ó-Szerbiában, vagy Rasciában) lakik 323,000 mohamedán, 460,000 görög orthodox, 135,000 rom. katolikus és 5200 zsidó; Hercegovinában pedig 60,000 mohamedán, 75,000 orthodox és 47,000 katolikus és 500 zsidó. De már ezen számítás szerint csak 1.105,000 a lakosok száma (ide nem számítva a cigányokat.)

Maurer („Eine Reise durch Bosnien”) szerint lakik Boszniában: 300,000 mohamedán, 360,000 g. orthodox, 122,000 rom. katolikus, 5000 zsidó és 9600 cigány; Hercegovinában 55,000 mohamedán, 130,000 g. orthodox, 42,000 kath. 500 zsidó és 2500 cigány; Ó-Szerbiában: 23 ezer mohamedán, 100,000 g. orthodox, 200 zsidó, 1800 cigány.

Mindezen adatok Boszniát tanulmányozó utazóktól származnak. De lássuk, mit monda a török hivatalos statisztika. Az 1877—78. évi „szálmámé” (hivatalos naptár) szerint lakik a tágabb értelemben vett Bosznia nyolcz kerületében (szandsák):

1. Boszna-Szeráj (6 járás)	167,776 lakos.
2. Zvornik (7 járás)	262,352 „
3. Bánjaluka (4 jár.)	132,128 „
4. Bihács (7 jár.)	134, 00 „
5. Travnik (5 jár.)	185,024 „
6. Novi-Bazár (10 jár.)	131,418 „
7. Hersek (5 jár.)	100,616 „
8. Gaaskó (8 jár.)	19,549 „

Összesen: 12 járás, 1.133,733 lakos. Ezen adatok feltűntetik egyuttal a tartomány politikai felosztását is. Még kell azonban megjegyeznünk, hogy a lakosságnak legutóbb közölt kimutatásába nincs fölveve azon 200 ezer menekült, kik az újabb zavarok következtében monarchiánk területén kerestek menedéket.

És még egy megjegyzést a lakosságra nézve.

Egy kath. schematismus szerint, melyet Bakula Péter állított össze („Schematismus Vicariatus apostolici et Custodiae Provincialis franciscanicae missionariae in Hercegovina pr. a. 1873. Mostar 1873.) a katolikusok száma Hercegovinában nagyobb, mint a hogy a fennebbi források feltűntetik. Az idézett schematismus szerint Hercegovinában 57,400 katolikus lakik. Ezen körülménynek, a katolikus elem jelentékeny számának tulajdoníthatjuk első sorban azt, hogy az ok-

pontból (emlitém már, miszerint már gyermekkorában szerezte mellbaja csirját), részint „professió”-ból a nyári salsont ezeken a német divatos nyári telepeken tölté, mindentűt hol megjelent, nyomában egy sereg udvarlóval.

Szólanom kell itt egy előkelő orosz szemés lysiségről, ki Nagy Napoleon idejében nevezetes helyet foglalt el a diplomatiában, ez Souvaroff gróf, ki ekkoriban 82 éves volt. Ő igen későn házasodott s ebből a házasságból volt neki egy leánya, kit az öreg ur imádásig szeretett; és bálványa, öregségének ez egyedüli öröme, vigasza meghalt 17 éves korában. Soha halottát nem tájaltak, nem gyászoltak úgy, mint az öreg gróf elvesztett leányát, e seb, mely ez által szívén lett ejtve, hosszú évek mulva sem hegedt be.

Ki irhatná le az öreg grófnak meglepetését, midőn a wiesbadeni sétányon egy sereg udvarló közt megpillantja azelőtt husz évvel eltemetett leányát, . . . azaz inkább Marie Du Plessist, ki családíság hasonlított a meghalt comtessehez.

A hasonlatosság oly tökéletes volt, hogy később az öreg ur többször szokott volt mutatni ké arczképét, egyik Marie Du Plessis-é, a másik leányáé, fölszólítva az illetőt, mondja meg melyik meghalt s melyik élő leánya (később így nevezte Mariét)? Biztonsággal senki sem tudta megmondani, ha csak véletlenül a kettő közt el nem találta.

Ettől fogva az öreg gróf s Marie Du Plessis közt egy szeretetteljes atya és leány közti viszony keletkezett, melyet csak egyiknek kora halála szakasztott, kit a másik nem gondolt volna túlélni.

Említem már, miszerint Marie Du Plessis nem ment át életében mindazon pathetikus költői

kupáció Hercegovinában hasonlíthatatlanul simábban és könnyebben ment végbe, mint Boszniában.

Jelentékenyebb községei, városai a tartománynak következők: Szerajevó (50,000 lakossal), Bánjaluka (20,000 l.), Mosztár (15,000 l.), Travnik (12,000 l.), Focsa (10 ezer l.), Novi-Bazár (8000 l.), Bjelina (6000 l.), Bihács, Zvornik, Alsó-Bazsa és Livno (egyenként 5000 l.). Továbbá a kisebb városok, melyek lakosainak száma 1000 és 2000 közt váltakozik: Breska, Poinicza, Goráda, Gracanicsa, Jaicza, Priedor, Skoplje, Zrebornicza, Tesanj, Tázslidsa, Visoka, Varkar-Vakuf, Zsepcse, Trebinje, Lyubinye, Mágiláj, Stóács, Kozsárác, Bilaj, Szienicza, Osztrozsác és Derbent.

Még pár szót Bosznia kormányzatáról, a mint az a legutóbbi időben volt.

E tekintetben Schweiger-Lerchenfeld idézett munkája alapján, a következőket közölhetjük. A tartomány élén állott (ide számítva a sajátképeni Boszniát, Török-Horvátországgal, más néven: a Krainával, Hercegovinát s a novi-bazári kerületet) a kormányzó, váli, kinek székhelye Szerajevó volt, 60,000 frt évi fizetéssel! (A mennyit nálunk 5 miniszter kap!) A roppant fényűző udvartartás, szolgál-sereg, három stb. tették elkerülhetlenné e tulságos díjazást.

A vali tartotta kezében a tartomány adminisztratív, egyházi és igazságszolgáltatási ügyeit. Valamennyi hivatalnok a kormányzóságban, vilajetben, ő tőle függött, kivéve a fő-adó és fő-vámszedőt, kiket direkt a török kormány nevezett ki.

A vali oldala mellett működött a tartományi pénzügy-igazgató (defterdár) és pedig, mint közvetlen helyettese a kormányzónak, 20,000 frt évi fizetéssel; továbbá az íroda-igazgató (meottubsi) titkársaival, írno-kaival; egy külügyi biztos; a közmunkák főnöke sat.

A központi hatósághoz hasonlólag voltak szervezve a kerületi és járáshatóságok. Minden kerület élén (a mi nálunk egy-egy megyének felel meg) állott a mutészárfi szinten nem kevesebb, mint 20,000 frt évi fizetéssel. A hivatalnokai hierarchiának ezután lefelé következő fokozata a járásek élén álló kajmakáni (nálunk szolgabírónak felelnek meg) volt, 10,000 frt évi fizetéssel, egy a kajmakámok, mint „a mutészárfók oldalán állottak „medslisz”-ek (közigazgatási tanácsok) egyházi, adminisztratív és igazságszolgáltatási ügyekben, a mennyiben ezek nem tartoztak a legközelebb felsőbb hatóság körébe. Az utolsó hivatali rangfokozatot a mudir képezte, a ki kisebb distriktusok, kán-

regényes élményeken, melyeket Dumas neki a „Caméliás hölgy”-ben ad, ezen ismertetésben azonban utalni fogok mindenre, mi Marie-t érdemesebb tette arra, hogy egy lángeszű író halhatatlanná tegye.

Dumas-t Marie leginkább avval vesztegette meg, mert volt szíve: ő a courisaneok azon fájából való, a milyenneket a görög írók énekeltek meg, a milyenneket Franciaországban a 17-ik, 18-ik századból ismerünk s a milyenneket a mai „cocotte”-ok közt hiába keresnénk, kik tudtak valóban szeretni, vagy pedig a görög író szavaival élve, „kik Lucullusnak ezer talentumért, Demosthenesnek ingyen árulták csókjaikat.”

Epen e tekintetben az öreg kulcsárnő érdekes részleteket adhat, birom tőle talán teljes listáját azoknak, kik egymást felváltva bírták Mariennek kegyeit.

Van ezek között sok már ismeretes személyiség mellett néhány magyar is, kik élnek most is s a magyar közéletben ismeretes személyiségek, de mivel tartanom kell, hátha ezek a sorok gyermekeik, unokáik kezeibe kerülhetnének, nem akarok indiscret lenni, kevésbé tartozkodó lehetek azonban egy híres magyar művészirányában, kinek — legalább Magyarországon — nincsenek unokái.

Őnök talán kitalálták már, hogy ez Liszt Ferencze, kinek ekkoriban volt arany termése, akár Csáki szalmája s kirol az öreg kulcsárnő azt mondja: „asenerőz volt mint egy amerikai petroleumbánya tulajdonos, ha Párisba jő,” kijutott neki is a része, ha a „kis ajtón” be- s kieresztette.

(Folyt. köv.)

torok élén állt, mint pl. nálunk a körjegyző, 3000 frt fizetéssel.

Mint e fülőlág érintett adatokból is látszik, a hivatalnokok díjazásával roppant pazarlás volt gyakorlatban. Nincs Európában állam, melynek hivatalnokai így lettek volna díjazva s még hagyján, ha ez aztán megmentette volna az adózókat a zsarolásoktól, ha a hivatalnokok között nem díratott volt na a megvesztegetés. De mind ez javában virágzott. Az osztrák-magyar kormányzat, azon reformokon kívül, melyeket fennebb Andrassy jegyzékével ismertettünk, e téren is tüdős javításokat fog életbe léptetni.

Bosznia évi jövedelme a török uralom alatt 5 millió frtot tett; illetékes körök számítása szerint osztrák-magyar kormányzat alatt ez évben alig fog 700,000 frtot jövedelmezni. Hosszu idő kell, míg e tartomány adóképesége jelentékenyen emelkedni fog, mert most minden, a mi jövedelmi forrást képez, földmívelés, ipar, kereskedelem, a legprimitívebb állapotban van. Közlekedési utjai is elhagyatottak és járhatlanok. Mindent újja kell teremteni, hogy jövedelmi források nyíltassanak. Az ily befektetések pedig nagy áldozatokat rónak a monarchiára. Már csak a kezdet is ez évre több mint 100 millióba kerül. Preits báró, osztrák pénzügyminiszter okt. 22-én kifejtett programja alkalmával arról biztosította hallgatott, hogy az okkupáció 188. éven tul egy garas kiadást sem fog okozni, mert maga magát fedezendi az új kormányzat, (óhajtandó, hogy a miniszter ezen számítását meg ne czáfolják majd a tények) mely a miniszter szavai szerint tartani fog addig, míg a tartományban a belbéke és nyugalom teljes biztosítékal meg lesznek s míg a monarchia részéről tett következtetések megtérülnek. Olyan feltételek, melyek teljesülési időpontja beláthatlan. De itt nem is a pénzügyi, hanem a politikai tekintetek döntők.

Hanem ezzel még nem vagyunk tul a nehézségeken. Előáll a közjogi kérdés: hogy minő viszonyban legyen az okkupált kerület a monarchiához. Az okkupáció maga fölötté elmergesíté a pártviszonyokat s Ausztriában épen bomlasztóg hatott parlament pártokra s előállt oly zűrzavar, melyen csak a birodalmi tanács képviselőházának felosztásával vélnek segíthetni. S a mint közelg a kérdés parlamenti eldöntésének időpontja, a szerint nő a zavar is. Eltekintve az áldozatoktól, az okkupáció kérdésének ezen visszahatása is a parlamenti viszonyokra, nem csekélylendő hátrány.

Ezekben igyekeztünk lehető hű képet adni a helyzetnek s az erre vezetett esemé-

EDINA.
Angol regény.
KÉT KÖTETBEN.
Ira:
WOOD ASSZONY.
MÁSODIK KÖTET.

Harminczegyedik fejezet.
Ismét felszínre kerül.

(99-ik folytatás.)

A házastársak egyetlen szót sem váltottak, mialatt a kocsiiban haza hajtottak. Franknak igen nehéz gondolatok jártak fejében, s Boglárka igen boszus volt arra, hogy szóljon. „A dolog egyszer csak ismét felszínre kerül”, hangzott ismételt Frank füleibe. Gondolta magában, ha valyon nem jóslatképp veheti-e e szavakat, s azon elmélkedett, minő következményeket idézne elő rá nézve, ez ismét felszínre kerülés.

— „Ő réá gondol” szolt magában Boglárka, kit férje szokatlan halgatagsága boszantott, ámbár ő maga részéről is csak azt tette, és macskusul hallgatott.

Midőn Frank nejét kisegítette a kocsiból, kinyitotta neki a ház-ajtót s hátra maradt, hogy a kocsist kifizesse, egy férfi ment ott elő, meleg felső kabátba bégombolkozva. Bépílanfott a kocsiába, aztán a nyitott ajtón át a folyosóba, aztán Frankra nézett, nem úgy nyíltan, egyenesen, csak számos oldalpillantásokkal.

— Jó éjt kívánok, mr. Raynor, szoltalt meg végre, a mint elhaladtott.

— Jó éjt, felelt Frank.

Pellet Balázs tovább ment s gyönyörködött

Hirdetési díjak
Hatosor hasábozott garmond sor vagy annál kevesebb 6 kr.
Bélyegdíj minden hirdetés után 80 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.
Hirdetéseket fölvesznek:
Bécsben: Oppelich Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus den Wollzeile 86.) Haasenstein et Vogler (Wallachgasse 10.) Rud. Mosse Publicistische Bureau Budapestben. Haasenstein és Vogler hirdetés közv. irodája. Wols. utó hirdetések felvételi irod. Bécsben Wollzeile 18. és Budapest Szervitátor 5. sz.
Nyitottéri cikkek
garmond sora után 25 kr. fizetendő.

Kiadó-hivatal:
Stein János könyv-ereskedése, hová az előzetések és hirdetések küldendők.

nyeknek, momehtumoknak a magok összefüggésében. Hogy a kartársok között, kik e súlyos eseményeket átéltek, oly nagy animositást okoz a kérdés, könnyen érthető, mert magok előtt csak áldozatokat látnak. Különösen áll ez a nagy közönségre nézve. A felett pedig, hogy a hozott, kétségkívül súlyos áldozatok elkerülhetlenek voltak s a monarchia, az ország és a nemzet biztosítása érdekében hozattak, csak a jövő mondhat teljesen higgadt, elfogulatlan és igazságos ítéletet.

Szathmáry György.

— Szerajevóból a „B. C.” szerint hódoló bizottság készül Budapestre.

— A felirati vitában a szólásra el-lenzőki részről feljegyezték: Eötvös Károly. b. Bánhidy Béla, Hoffmann Pál, Pulszky Agost, b. Simonyi Lajos, Mocskary Lajos, Bujanovics Sándor, Madarász Jenő, Degré Alajos, Miklós István, Szilágyi Dező, Szalay Imre, Mednyánszky D., László Imre, Kállay János, Orbán Balázs, Ugron Gábor, Maximovics Miklós, Beniczky Ödön.

A felirati javaslat mellett Horvát Boldizsár és Tóth Vilmos is fel fognak szólnai.

Külföld.

A bolgár lázadás eddig már több jegyzékváltásra szolgáltatott okot a porta és konstantinápolyi orosz követ között. Az orosz követ rendszeren mossa kezeit s azt erősítgeti, hogy a bolgár lázadók absolute semmi támogatásban nem részesültek az orosz katonai és polgári hatóságoktól. Sőt Todtleben egy jelentésében azt tudat-ta, hogy ő fegyverzett le egy 500 fönyi bolgár bandát.

A porta válaszigjegyzékeiben azonban ellenkező bizonyítékokat sorol föl. Most legújabbban ismét jegyzékkel állott elő a porta, vádolva Dondukov-Korzkov herceget.

További surlódásra a török és orosz kormányok között még az is szolgáltat okot, hogy az oroszok Viddinből elhordták a török hadiszereket, melyeket most Savaft pasa vissza-követel.

Még egy másik surlódásnak az anyaga abból áll, hogy a konstantinápolyi orosz követ az orosz-török konvenczió megkötését sürgeti s az eddigi feltételekhez még a következőket esatolja: 1. a porta nyujtson garantiákat a keresztények biztonságára nézve az esetre, ha az orosz csapatok elvonulának ama vidékekről; 2. hogy a porta a bolgár és görög menekülteknek, kik kénytelenek voltak elhagyni tűzhelyeiket, adjon kárpótást. — Persze, hogy a porta e feltételeket is mérgesen utasítja vissza.

a teljes jégcsapokban. Frank belépett a házba, s az ajtót böreleszte maga után.

— „Szeretném, ha zár és retesz által örökké elzárhatnám körömből ezt a fioktól! szolt kétségbeesetten magában Frank. Hogy mennyi időre zárhatom őt el magamtól, azt az isten tudja. Arról beszélnek, hogy a dolog ismét felszínre fog kerülni, már meg is van, felszínre került, s ez a Pellet legelkeseredettebb ellenségem.

Harminczkettdik fejezet.
Megaláztatás.

Ismét hetek s hónapok teltek el, s az ősz megérkezett. Ha egyszerű események nem zavarják meg az élet egyhanguságát, az idő gyorsan látszik mulni. Az évszakok felváltva követik egymást s az embernek nem sok mondani valója van a történetekről.

A Raynor család élete, csendben folyt tovább. Azon kitartó fáradozásból állt minden napjuk, hogy megkeressék élelmüket; ama néma, türelmes küzdelemből, a mindennapi kenyérért, hogy éhen ne kelljen halniok s fedél legyen fejük felett, hogy rubáikat a lehető legjobb karban tart-sák, nehogy végre egészen leszakadozzék testükről.

Ha Edina nincs körülükben, ezt soha kinem vitték volna. Még ha kezükél van is, az ő évi ötven fontja, ugy is teljes lehetetlen lett volna. Ő dolgozott, beszerzett mindent nekik, s mindig volt vidám, nyárias szava mindnyájuk számára. Ha a levertégek igen erőlt vett rájuk, akkor a jövő kilátásairól, a remény fénylő csillagáról beszélt, a derűről, mely minden borot követ. Edina nélkül még az istenhez is elvesztették volna minden bizalmukat.

Ki az egész családban legnagyobb változás-son ment át, az Károly volt. Minden kevélysége

Erre a küldöttség Tisza miniszterelnöknel
tisztelgett, ki azonban a bemutatás után csak rö-
viden értekezett velök s ezután elmentek hg.

Elsinger M. J. és fiai
Bécs, Neubau, Zollergasse 2

eső köpönyeik,
kocsitakaró ponyvát, ágybetéteket, sátorkeelméit.

Esinger M. J.
Bécs, Neubau 2.
Zollergasse,

esőköpeny,
kocsitakarók,
ágybetétek,
sátorkeelmék

Gyermekek, örüljétek!

Ki gyermekeinek karácsonyra nagy örömet akar szerezni, vegye meg általánosan kedvelt

!! karácsonyi bazárunkat !!

a hallatlan olcsóságu áron: **csak 4 frt 65 kr. o. é.** mely összegért a következő

87 darab legújabb francia játékszert, mindenkor fiúk és leányok számára kaphatja (448) és pedig: (1-6)

- 1 párisi variáció-színház, nagyon mulatságos és szépen díszítve.
- 1 varázsládáska, belsejében elfogott basával, ki megzúzni akar.
- 1 különösen hatásos karácsonyi alak, egytől csukorka-tartó is.
- 1 mikulás, karácsonyi-disztetés, egészen újzerűek.
- 1 zongora, szép és elegáns, vagy 1 újonnan feltalált Metalophon, melyen egészen fiatal gyermekek is a legeszebb darabokat játszhatják.
- 1 káminai, gépesített, mindig szorgalmaskodva és nevetést előidézve.
- 25 brilláns gyertyatartó, a karácsonyfára.
- 1 japáni kiosk, műlárb, belsejében mozgó és éneklő kolibrival.
- 1 bohóc, művészi kivitelben, a legeszebb mutatványokkal.
- 1 erdei rém, mely parancsokra a nyelvet öltözteti.
- 25 tarka kivilágítási gyertyáska.
- 1 bábu a kocsiban, elegáns öltöztetve, mely kocsikázás közben mozog, rángatózik és kiabál.
- 1 óromai kocsit, szerszámmal együtt.
- 2 doboz kitűnő tartalommal, mindenkor fiúk és leányok számára.

87 darab. Valamennyi itten felsorolt 87 darab eredeti francia játéktárgy ára együttesen csupán **4 frt 65 kr.**

CZIM: Premier Dépôt de Vienne, Bécs, Heinrichshof, 8. g. raktár.

Vidéki megrendelések utánvétel mellett pontosan eszközöltetnek.

Vérszegénység és étvágytalanság

gyógyítása Hoff János-féle gyógy- és tápszere által Hoff János ur, cs. kir. tanácsos, a legelső európai udvar szolgáltatója, az arany kereszt dírtulosa, több magas porosz és német rendfőnöki lovagja, cs. kir. udvari-malata készítményének gyárdból Bécsben, Stadt, Graben, Bräunerstrasse 8.

Liepe, Bussov mellett, júl. 15. 1878. Az Ön malatá-kivonat egészségügyi sőre kitűnő hatásával van számomra köszönve, azért is egy hasonló minőségűt küldöm önnek. Az étvágy általa gerjesztetik a kellő táphány okozta tagok gyengesége majdnem egészen elenyészett. A vér észrevehetőleg növekszik s így a vérszegénységre nézve is javulás állott be. (Hányatkozások)

Frien A., tisztartó.

Freienwalde, 1878. Közel 15 éven át gyomor és altestíjdalmakban szenvedtem. Végre orvosom a Hoff János-féle malatá-készítményeit (a malatá-kivonat és a malatá egészségügyi csokoládé) használatát ajánlotta, a mit én használtam. 8 üdvemre szolgált, mert jelenleg tökéletesen egészséges vagyok.

Weisenfeld, 1878. Az Ön híres malatagyártmányainak (malatá-kivonat, malatá-csokoládé és malatá-mellencsókák) küldéséért eszedezem.

Felkérem Önt szivesedjék nekem mielőbb 13 üveg valódi Hoff-féle malatá-kivonat-egészségi sőrt küldeni; egytől kerek 6 doboz koncentrált Hoff-féle malatá-kivonat, 2 csomag Hoff-féle malatá-kávé számomra küldeni. Oly annyira gyenge voltam már, hogy már a halotti szentségekkel is elláttam. Leányom azonban Hoff-féle koncentrált malatá-kivonat, Hoff-féle malatá-kivonat sőrt, Hoff-féle malatá-csokoládé és Hoff-féle malatá egészségügyi csokoládét rendelt. Önnél, melyeket rendszeresen használtam s hála Istennek napról-napra jobban érzem magamat, úgy hogy már járható vagyok.

Glaser József.

St. Lorenzen, a karinthisi vasút mellett.

Kolozsvárt kapható: Gergely Ferenex, Csiki testvérek, Dietrich Sámuel, Biró János és Székely Miklós uraknál. (447) (1-8)

Nagyobb megrendelésnél megfelelő engedmény. — A csomagolás legolcsóbban számítatik.

Nyújtuk a szerencsének jobbunkat!

375,000 R. márka,

vagyis 218,750 forint

Fontos érdeklődést keltő kedvező esetben a legújabb nagy pénz-sorsjáték, mely a magyar kormány által jóváhagyott és biztosított.

Ez a játék a szerencsének jobbunkat! A szerencse azonban áll, hogy rövid pár hó lefolyása alatt 7 sorozásban 42,600 nyereménynek kell bizonnyosítani, ezek között vannak főnyeremények esetleges 375,000 r. márka vagyis 218,750 o. é. frt, illetőleg

1 nyeremény	250,000	1 nyeremény	12,000
1 "	125,000	24 "	10,000
1 "	80,000	2 "	8,000
1 "	60,000	31 "	5,000
1 "	50,000	61 "	4,000
1 "	40,000	304 "	2,000
1 "	36,000	502 "	1,000
3 "	30,000	621 "	500
1 "	25,000	675 "	250
6 "	20,000	22,860 "	138
6 "	15,000	stb.	stb.

A nyereményhúzások természeténél fogva hivatalosan meg vannak állapítva.

Ez nagy s az állam által biztosított pénz-sorsjáték legközelebbi nyereményhúzásaira 1 egész eredeti sorsjegy ára csak 6 márka vagy 3 1/2 o. é. frt. b. j. 1 fél eredeti sorsjegy ára csak 3 márka vagy 1 1/2 o. é. frt. 1 negyed eredeti sorsjegy ára csak 1 1/2 " vagy — 90 krban.

Mindenemű megfizetés, a pénz beküldése, postautóni fizetés vagy az összeg utánvétele mellett a legelismertettebb teljesítetnek, mindenki az állam címével ellátott eredeti sorsjegyet tüllik saját kezébe kapja.

A megrendelésekhez a szükséges hivatalos tervekkel ingyen mellékeltek, s minden húzás után érdeklő feleinknek felhívás nélkül megküldjük a hivatalos húzási lapjainkat.

A kifizetések mindig pontosan s az állam jóllátása mellett történnek, s egyenes beküldés, vagy az érdeklő kíváncsi összeállításainak fogva Ausztria minden nagyobb pénzpiacán teljesíthetők.

(433) (4-6)

Csoportoztatunk mindig a szerencse kegyeltje volt s a számos többi jelentékeny nyeremények között gyakran az első főnyereménynek is örvendett, mely az illető érdeklő félnek egyenesen ki is fizetett.

Egy ily a legbiztosabb alapokra fektetett vállalatnál előreláthatólag mindenütt a legelőnyösebb részvétele lehet bizonnyosítani, s az oknál fogva kérnők, hogy minden megfizetésnek eleget tehessen képeket lehessen, hozzá a megrendeléseket minél előbb, mindenesetre pedig folyó évi november 30-ig beküldeni.

Kaufmann és Simon
bank- és váltóüzlete Hamburgban.

Mindenemű államkötvények, vasúti részvények és hitelsorsjegyek bevásárlása és eladása.

U. I. Ezennel köszönetünket nyilvánítjuk a régebbi idők óta megajándékozott bizalomért, s midőn eme újabb sorsjáték kezdetével a részvételre felhívó, ezennel is igyekeznünk fogunk, állandó pontos és lelkiismeretes kiszolgáltatás által, igen tisztelt érdeklő feleink teljes megelégedését kiérdemeltetni.

A fentebbiek.

A Diána-fürdői intézetben

minden időtjában igénybe vehetők, a legkényelmesebben ellátott porcellán és rézkádó melegfürdők, ez utóbbiak nagyobb kényelem végett, főképpen gyengélkedőknek és betegeknek, azonnal házhoz is vitetnek.

Ugyancsak a jó hatású gőzfürdő számtalan bántalmakban, különféle kitűnő meleg és hideg zuhanyokkal, naponta a legillendőbb árban élvezhető. A hazamenetelre egy kocsit állati szállítással is van gondoskodva. (5) (21-*)

A mit is ezennel tiszteltet a t. cz. közönségnek számos részvétel végett, tekintve a tetemes kiállítási költségeket, tudomására juttatni kötelességének tartja

Kolozsvárt, 1878.

A Diána-fürdő igazgatója,

JANKI MIHÁLY
divat-szövet üzletében
(Kolozsvárt, hiduteza 9 sz.)

A végkiárulás folytán
meghírt raktáram felújítására és berendezésére
az őszi és téli évadra,
nagy mennyiségű áru cikkeim meg érkeztek és
feltűnő olcsó árban kaphatók
(354) u. m. (8-*)

Különböző ruha-szövetek, Flanerek, Vatmokok, női felöltők, nagy választékú hárász, posztó és himelaj kendők, parchetek, Calmukok, gyapjú szövetek, paplanok, pokróczok, ágys és asztal Cuvertek, Chiffonok, Cretonok, Canavászok. Különböző len- és pamut vásznak, fekete faillek és Glaceek, női láb-belik, különböző női, férfi- és gyermek kesztyűk, ugyancsak harisnyák is, Castor és Duxer alsó mellények és nadrágok, női és férfi ingek, gallérok és manghettek, számtalan pipere cikkek, szallagok, rövidárúk és nagy mennyiségű elé nem sorolt áruk a legolcsóbb árban.

A nagy választékon kívül számtalan jó minőségű

27 kroszlik

Ajánlom
ELSŐ KÉSZ NŐI-RUHA NAGY RAKTÁRAMAT
esetleg megrendelések gyors és bármely igénynek megfelelő elkészítését minden versenyt kizáró olcsó árban.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek. Ajánlom magamat a n. érd. közönség cddig is tapasztalt becses bizalmába

illő tisztelettel:
JANKI MIHÁLY,
ezelőtt
JOANOVICS G. GYÖRGY.

Nehézkört
(431) (2-12)

(nyavalytórés) és mindennemű ideg bajokat leválasztja a gyógyít dr. Kállisch, különleges orvos Drezdában (Neustadt) Eddig 11,000-nél több kezeltetett sikerrel.

Kölcsönkönyvtári hirdetmény.

A költséget és való kellő egyensúlyt alkotja a megelégedésen alapuló életet, miért is igaz barátunknak kell tartanunk egy-egy jó könyvet, ki a mindennapi élet teendőinek bevégezése után a költséget birodalmába vezet bennünket, hogy ott kipihenve fáradalmait, új erőt gyűjtünk hivatásunk teendőihez; ennél fogva a külsőben jelentkező hosszú téli estékre olcsó és kellemes időtöltés nyújtatása tekintetéből van szerencsém a magyar, német és francia irodalom újabb és régibb terményeiből több mint 30,000 kötetet tartalmazó

könyvtáramat

a t. cz. közönség rendelkezésére ajánlani.

A könyvtárnak bel-középutca 1 ső sz. a. levő helyisége naponta reggel 8 órától 12-ig, s délután 3-tól 6-ig, vasár- és ünnepnapokon pedig reggel 8-tól 10 óráig áll nyitva, s így a már kiolvasott könyvek ezen jelzett idő alatt tetszés szerint kioszerelhetők. (426) (4-10)

Előfizetési árak:

	1 óra	1/2 óra	1 óra	Biztosítók
1	— frt 60 kr.	2 frt 50 kr.	4 frt.	2 frt.
2	1 frt — kr.	5 frt — kr.	8 frt.	
5	1 frt 50 kr.	7 frt — kr.	10 frt.	
10	2 frt — kr.	10 frt — kr.	16 frt.	

MÁRCINKÉVICS MÁRCÉLL.

MOLL Seidlitz-pora.

WARNUNG.

(22) (46-52)

Csak akkor valódi, ha minden doboz csimlapján a sas és az én sokszorosított czégem van lenyomva.

Büntető bírósági ítéletek ismételten constatálták czégem és védjegyem meghamisítását, azért óva intem a közönséget az ilyen hamisítványok vásárlása ellen, minthogy azok csak ártanak számunkra.

Egy lepecsételt eredeti doboz ára 1 frt. o. é. Valódi minőségben kapható az x szel jelölt cségeknek.

Franczia borszesz sóval.

A legmeghírbotebb ünégyélysű szára a szenvedő emberiségnek minden belső és külső guladalmát a legtöbb betegség ellen, mindennemű sebesülések, fejt-, áll- és fogfájás, régi sérvek és nyit sebek, rákfélék, úszók, szomgyuladás, mindennemű bémulus és sörülés stb. stb. ellen.

Üvegekben használati utasítással együtt 80 kr. o. é. Valódi minőségben a t-tel jelölt cségeknek.

Dorsch-halmáj-zsirolaj

Krohn M. és társai-tól Bergenben (Norvégia-ban).

Ezen halmáj-zsirolaj valamennyi, a kereskedelemben előforduló faj között az egyedüli, mely orvosi célokra használható.

Ára egy üvegnek használati utasítással együtt 1 frt. o. é. Valódi minőségben a *-gal jelölt cségeknek.

Salicyl-Szájviz.

Mint a foggyógyászat mervad, legtekintélyesebb egyéniségek bizonyítják kitűnő óvzer fogfájás ellen, mely frissít és rothadást gátol. Ára 60 kr.

Raktárak. Kolozsvárt: (x*) Valentini Ad. gyógyszerész. (x*) Wolff Ján. gyógyszer. (x*) Dr. Hintz György, gyógyszer. (x*) Székely Miklós, gyógyszer. (x*) Biró János, gyógyszer. Beszterceben. (x) Lang Károly, gyógyszer. Brassóban. (x*) Schuster C. L. János, gyógyszer. (x) Jekelius ur. Décsen. (x*) Krémer Samu. Déván. (x) Lengyel György, gyógyszer. (x) Weiss Adolf. Dicső-Szent-Mártonban. (x) Fischer Ede, gyógyszer. Györgygyőz. (x) Szent-Miklósban. (x) Erőss Bogdán, gyógyszer. Károly-Felévárt. (x*) Fröhlich J. gyógyszer. (x*) Müller K. gyógyszer. (x*) Thalmayer F. (x*) Reissenberger A. F. Szászsebenben. (x) Reinhardt J. C. Szerdahelyt. (x) Schimert F. gyógyszerész. Segesvárt. (x) Teutsch J. B. ur. Torda. (x) Trajánovics E. gyógyszerész ur. Zalatna. (x) Mihály S. gyógyszer. ur. Kolozsvárt.

Dr. Hintz György, gyógyszer.

Raktárak. Kolozsvárt: (x*) Valentini Ad. gyógyszerész. (x*) Wolff Ján. gyógyszer. (x*) Dr. Hintz György, gyógyszer. (x*) Székely Miklós, gyógyszer. (x*) Biró János, gyógyszer. Beszterceben. (x) Lang Károly, gyógyszer. Brassóban. (x*) Schuster C. L. János, gyógyszer. (x) Jekelius ur. Décsen. (x*) Krémer Samu. Déván. (x) Lengyel György, gyógyszer. (x) Weiss Adolf. Dicső-Szent-Mártonban. (x) Fischer Ede, gyógyszer. Györgygyőz. (x) Szent-Miklósban. (x) Erőss Bogdán, gyógyszer. Károly-Felévárt. (x*) Fröhlich J. gyógyszer. (x*) Müller K. gyógyszer. (x*) Thalmayer F. (x*) Reissenberger A. F. Szászsebenben. (x) Reinhardt J. C. Szerdahelyt. (x) Schimert F. gyógyszerész. Segesvárt. (x) Teutsch J. B. ur. Torda. (x) Trajánovics E. gyógyszerész ur. Zalatna. (x) Mihály S. gyógyszer. ur. Kolozsvárt.

1419. / a. 618. — 1878. (445) (C-3)

Pályázat.

A nagyszebeni kir. róm. kath. Terézárvalázban, egy magyar és német tannyelvű tanítói állomásra, melylyel 450 frt. rendes évi fizetés és lakás, a kertészet és kézimunka oktatásáért 100 frt., a nevelői tan-dőkért 176 frt 40 kr. évi jutalom van összekötve,

folyó 1878. december 21-ig,

az alattirt hivatalhoz benyújtandó pályázat nyitattik.

Kolozsvárt, november 9. 1878.

Az erd. r. k. status igazgató-tanácsa.

PÁLL SÁNDOR, alelnök. Ifj. FILKER ELEK, titkár.

Mintán a mindennapi tapasztalat eléggé bizonyítja, miszerint a tisztelt közönség nagy része nem bir tudomással afelől, hogy üzletemben

(449) (1-6)

női- és férfi lábbeli készletek is találhatók;

ez okon — kötelességemben áll, a nagyérdemű közönség tudomására hozni: miszerint tizenhárom év óta jó hírnek örven-dező üzletem helyiségében, Kolozsvárt bel-szénutca 9. sz. a, minden-féle női- és férfi „saját készítmé-nyű” **lábbeliekkel** ellátott raktárt állítottam a tisztelt közönség rendelkezésére, — mely raktáromban találtató készítményeimnek árát az eddigiekhez képest lehetőleg **alább szállítottam.**

Helybeli, valamint „mérték beküldése mellett” vidéki megren-deléseket gyorsan teljesítek.

A nagyérdemű közönség igen becses bizalmát jövőre is kérem.

Teljes tisztelettel:
MATUTSEK JÓZSEF.

Dr. Rósa életbalsama.

(209) (8-13)

Alapos és gyors segítség minden gyomor- és altesti bajban szenvedőknek!

Az egész ég tartotta a legnagyobb részt a nedvek és vének tisztítás és tisztántartása, valamint a jó emésztésben rejlik. — Ezen cél elérésére a legjobb és leghatá-losabb szer.

Dr. Rósa életbalsama.

Dr. Rósa életbalsama mindezen kívánatoknak a legteljesebben megfelel, ez az összes emésztési szervek munkáját előzi, egészséges és tiszta vért alkot és a testnek az előbbi erőt és egészséget visszaadja. — Minden emésztési bajok, gyomor-, étvágyhi-ány, savanyu felbőgös, felpuffadás, hányás, gyomor-görös, bonyalkodás, aranyer, a gyomor étkekkel való megterhelése stb. ellen a leghatós és legbiztosabb talált háziszér, mely magának a legelőnyösebb idő alatt kitűnő hatás miatt általános elterjedést szerzett.

Egy nagy üveg 1 frt. Félüveg 50 kr.

Sok száz elism. 6 levél megköszönése kézen áll. Ez életbalsamom bémertes megkeroe- sők közteltesen utánvétel mellett mindenfelé átküldetik.

Herr Fragner!

Haben Sie die Güte, mir wieder 12 Flaschen „Dr. Rosa's Lebensbalsam“ zu senden. Ich bestelle denselben auch für andere und theile Ihnen mit, dass meine Magenkrämpfe und mein Gallenleiden durch dieses Mittel vollkommen bekehren sind. Den Betrag wollen Sie pr. Post nach-nehmen.

Petrovskelo, 24. April 1878. Kovács Góda Ferenex.

Figyelemztetül! Kellően feléértések kikerülése tekintetéből kérem a t. közönsé- get, mindig Fragner gyógytárából került Dr. Rósa-féle életbalsamot kérni, mert tapasztal- tam szerint némely helyen csak egyszerűen életbalsamot árusítanak el, mely a Dr. Rósa-féle balsamhoz képest o ak hatálytalan keverék.

A valódi Dr. Rósa féle életbalsam egyedül a főaktárból Fragner B. gyógytárából (Prága, 205-3.) kapható.

Kolozsvárt egyedüli raktár: **Wolff János** gyógyszerésznél.

Tordan: Gyógyszerész **Wolff Gábor** és fiand.

Raktárak a birodalom majd minden gyógytárában, valamint Ausztria minden fő- szerkeskedésében vannak.

Minden gyógyszerész és kereskedő urak, kik Dr. Rósa életbalsamából raktárt tartani óhaj- tanak, sziveskedjenek a fennírt raktárhoz Prágába fordulni.

ASTHMA (2-18)

Anx Asthmiques Cigarettes indiennes de Grimault & Cie Pharmaciens à Paris.

indiai szivarkák

GRIMAUT és TÁRSA gyógyszerésztől Párisban.

Elegendő a Canabis indicából készült szivarkák füstjét belélegezni, hogy a legin- zőbb asthmát és ideges köhögést azonnal megcsinthesse; rekedtség és álmatlanság ellen is gyakran meglepő hatású.

Főraktár Bécsben: Nagyban szállítára Raabe Brunonál, Bäckerstrasse 1; Röder Fülöpé, Wienstrasse 15.— Főraktár: Magyarországra nézve **Török József** gyógyszerésznél Budapest.— Kolozsvárt: **Wolff J. és Dr. Hintz Gy.** gyógy- szerész uraknál.

Üzlethelyiség változtatás.

Alcított a bel-királyutca 37. sz. a. fennállott üzletemet a **Mátyás királyutca 4. sz. a.** (ezelőtt Triska-féle zongora raktár) **helyeztem át;** a mit a t. cz. közönség becses tuda- mására hozni bátorodom azon meggyőzéssel, miszerint üzletemet **újonnan berendezve** képes vagyok jutányos ár mellett, a legjobb minőségű s bármily nemű **természettani, vegytani, orvosi, optikai stb. készülékekkel** szolgálhatni. (435) (3-3)

Egyszersmind felkérem a t. cz. közönség becses figyelmét arra is, hogy mindenféle **orvosi, optikai, közép- és nép- iskolai apparátusok stb. kijavítását** elvállalom és a meg- rendeléseket a legpontosabban teljesítem.

Kolozsvárt, 1878. november.

SÜSS FERDINÁND,
m. k. egyetemi mechanikus
Mátyás királyutca 4. sz.